

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

STANOVISKA

EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA

STANOVISKO EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

ze dne 18. listopadu 2008

na žádost Rady Evropské unie k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 94/19/ES o systémech pojištění vkladů, pokud jde o úroveň krytí a lhůtu k výplatě

(CON/2008/70)

(2008/C 314/01)

Úvod a právní základ

Evropská centrální banka (ECB) obdržela dne 24. října 2008 žádost Rady Evropské unie o stanovisko k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 94/19/ES o systémech pojištění vkladů, pokud jde o úroveň krytí a lhůtu k výplatě ⁽¹⁾ (dále jen „navrhovaná směrnice“).

Pravomoc ECB zaujmout stanovisko k navrhované směrnici je založena článkem 105 odst. 4 Smlouvy o založení Evropského společenství. V souladu s čl. 17.5 první větou jednacího řádu Evropské centrální banky přijala toto stanovisko Rada guvernérů.

1. Obecné poznámky

1.1 ECB poznamenává, že současná krize na finančních trzích potvrzuje, že systémy pojištění vkladů mají zásadní význam pro udržení důvěry vkladatelů a tím i zajištění finanční stability. ECB podporuje cíl sledovaný navrhovanou směrnicí, jímž je zvýšení důvěry vkladatelů, a chápe, že z naléhavých důvodů se navrhovaná směrnice zaměřuje na zvýšení úrovně krytí v národních systémech pojištění vkladů (dále jen „národní systémy“) v souladu se závěry Rady ECOFIN ze dne 7. října 2008 ⁽²⁾, zkrácení lhůty k výplatě a zrušení nyní existující možnosti soupojištění.

1.2 ECB současně podporuje záměr Komise pokračovat v práci na sblížení národních systémů, zejména pokud jde o harmonizaci mechanismů jejich financování, a předložit o tom zprávu Evropskému parlamentu a Radě do 31. prosince 2009 ⁽³⁾. Vzhledem k tomu, jaký význam má způsob financování národních systémů pro efektivní fungování sítě finančního bezpečí a zajištění finanční stability, ECB se těší,

⁽¹⁾ KOM(2008) 661 v konečném znění.

⁽²⁾ Viz tisková zpráva z 2894. zasedání Rady (13784/08), které je k dispozici na internetových stránkách Rady www.consilium.europa.eu, jak je zmíněno v šestém odstavci 1. bodu důvodové zprávy k navrhované směrnici.

⁽³⁾ Článek 12 směrnice 94/19/ES, ve znění čl. 1 odst. 6 navrhované směrnice; srov. 1. a 7. bod odůvodnění navrhované směrnice.

že bude moci přispět k budoucí práci Komise na tomto poli, a podporuje včasné vypracování zprávy Komisí. V této souvislosti ECB podtrhuje, že způsob financování národních systémů musí být mimo jiné v souladu se zákazem měnového financování zakotveným ve Smlouvě, a to zejména zákazem poskytování možnosti přečerpání zůstatku účtů nebo jakéhokoli jiného typu úvěru ve smyslu článku 101 Smlouvy ⁽¹⁾ národními centrálními bankami, tak jak se k tomu ECB konkrétněji vyjádřila ve svých dřívějších stanoviscích k návrhům vnitrostátních právních předpisů ⁽²⁾ a v konvergenčních zprávách ECB ⁽³⁾.

2. Konkrétní poznámky

2.1 Úroveň pojistného krytí

ECB vítá navýšení minima pojistného krytí vkladů na částku 50 000 EUR do konce roku 2008 a jeho další navýšení na 100 000 EUR ⁽⁴⁾, jak zmiňují závěry Rady ze 7. října 2008 ⁽⁵⁾. ECB současně zdůrazňuje, že jakémukoli navýšení pojistného krytí nad poslední jmenovanou částku by měla předcházet úzká koordinace na úrovni EU, neboť podstatné rozdíly v opatřeních přijatých jednotlivými členskými zeměmi by mohly mít kontraproduktivní účinek a vést k narušení jednotného trhu.

2.2 Zkrácení lhůty k výplatě

ECB vítá záměr podstatně zkrátit lhůtu k výplatě pojištěných vkladů a tím posílit důvěru vkladatelů ⁽⁶⁾. V tomto kontextu by ráda zdůraznila, že nedávná analýza na mezinárodní úrovni vyzdvihla skutečnost, že rychlá výplata pohledávek vkladatelů má klíčový význam pro účinnou ochranu vkladů. Současně by se ale k zavádění potřebného zkrácení lhůty k výplatě mělo přistupovat pragmaticky, tak aby byla zachována věrohodnost systémů pojištění vkladů. To předpokládá zavedení dobře fungujících provozních postupů pro ověřování pohledávek vkladatelů a jejich výplatu, stejně jako zajištění dostatku finančních prostředků. Zejména je třeba zavést postupy, které zajistí vkladatelům banky působící ve více než jedné členské zemi, že v případě platební neschopnosti této banky obdrží výplatu stejně efektivně, jako kdyby tato banka vyvíjela činnost pouze v jediné členské zemi. ECB dále navrhuje, aby plán Komise posoudit možnosti další harmonizace způsobů financování používaných v národních systémech doprovázelo hodnocení efektivnosti výplatních postupů. ECB se konečně domnívá, že vedle zkrácení lhůty k výplatě by k posílení důvěry veřejnosti v systémy pojištění vkladů mohlo přispět i zlepšení informovanosti vkladatelů o podmínkách ochrany vkladů, a to mimo jiné vhodným zveřejněním těchto podmínek úvěrovými institucemi.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 18. listopadu 2008.

Prezident ECB
Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ Vykládá se v souladu s nařízením Rady (ES) č. 3603/93 ze dne 13. prosince 1993, kterým se upřesňují definice pro použití zákazů uvedených v článcích 104 a 104b odst. 1 Smlouvy (Úř. věst. L 332, 31.12.1993, s. 1).

⁽²⁾ Viz odstavce 11–14 stanoviska ECB CON/2001/32 ze dne 11. října 2001 na žádost portugalského ministerstva financí k návrhu zákona, kterým se mění právní rámec pro úvěrové instituce a finanční společnosti; odstavce 11–13 stanoviska ECB CON/2005/50 ze dne 1. prosince 2005 na žádost Národní banky Slovenska k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 118/1996 Sb., o ochraně bankovních vkladů a změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů; odstavce 2.1–2.3 stanoviska ECB CON/2007/26 ze dne 27. srpna 2007 na žádost polského ministra financí k návrhu zákona, kterým se mění zákon o Bankovním garančním fondu; a odstavce 2.2–2.8 stanoviska ECB CON/2008/5 ze 17. ledna 2008 na žádost polského ministra financí k návrhu zákona, kterým se mění zákon o Bankovním garančním fondu.

⁽³⁾ Viz např. Konvergenční zpráva ECB z prosince 2006, s. 30.

⁽⁴⁾ Čl. 7 odst. 1 směrnice 94/19/ES, ve znění čl. 1 odst. 3 písm. a) navrhované směrnice ve spojení s prvním a druhým pododstavcem čl. 2 odst. 1 navrhované směrnice, který zakotvuje retroaktivní uplatňování vyšší úrovně krytí od 15. října 2008; srov. 3. bod odůvodnění navrhované směrnice a bod 5.3 důvodové zprávy k navrhované směrnici.

⁽⁵⁾ Rada se dohodla, že „všechny členské státy zajistí pro počáteční období nejméně jednoho roku pojistnou ochranu vkladů pro fyzické osoby ve výši nejméně 50 000 EUR“, a vzala na vědomí, že „mnohé členské státy se rozhodly zvýšit své minimální (pojištěné) částky na 100 000 EUR“.

⁽⁶⁾ Čl. 1 odst. 3 směrnice 94/19/ES, ve znění čl. 1 odst. 1 navrhované směrnice, a čl. 10 odst. 1 a 2 směrnice 94/19/ES, ve znění čl. 1 odst. 5 navrhované směrnice; srov. 5. bod odůvodnění navrhované směrnice a bod 5.1 důvodové zprávy k navrhované směrnici.